

LIFE SCIENCE INDUSTRIEN – VÆKSTMOTOR FOR DANSK ØKONOMI

— *DI analyse*

Allan Sørensen, chefanalytiker
als@di.dk, 2990 6323

SEPTEMBER 2019

Life science industrien – vækstmotor for dansk økonomi

Sundhedsindustrien er et af Danmarks største eksporterhverv. De seneste ti års fremgang i den samlede danske eksport kommer især fra sundhedsprodukter. Sundhedsindustrien er en klar dansk styrkeposition, kun Irland har en større sundhedseksport end Danmark. Med en relativt lille andel af beskæftigelsen yder sundhedsindustrien dermed et stort bidrag til dansk velstand.

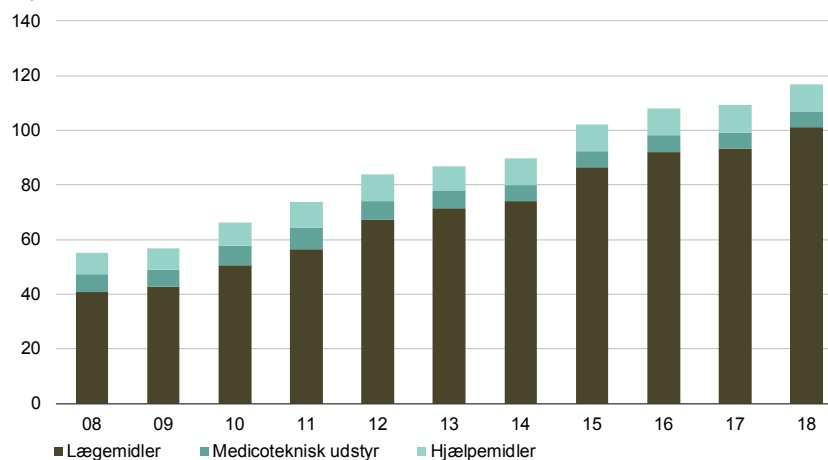
Sundhedsindustriens eksport har rundet 117 mia. kr.

Danmark er storeksportør af sundhedsprodukter, og sundhedsindustriens eksport rundede sidste år 117 mia. kr. Eksporten af lægemidler steg i 2018 til over 100 mia. kr. og udgør dermed hovedparten af sundhedsindustriens samlede eksport.

Fremgang for sundhedseksporten i 2018

Dansk eksport af sundhedsprodukter, vareeksport i løbende priser

Mia. kr.

Kilde: Eurostat og DI-beregninger

Eksport af lægemidler forøget med 150 procent

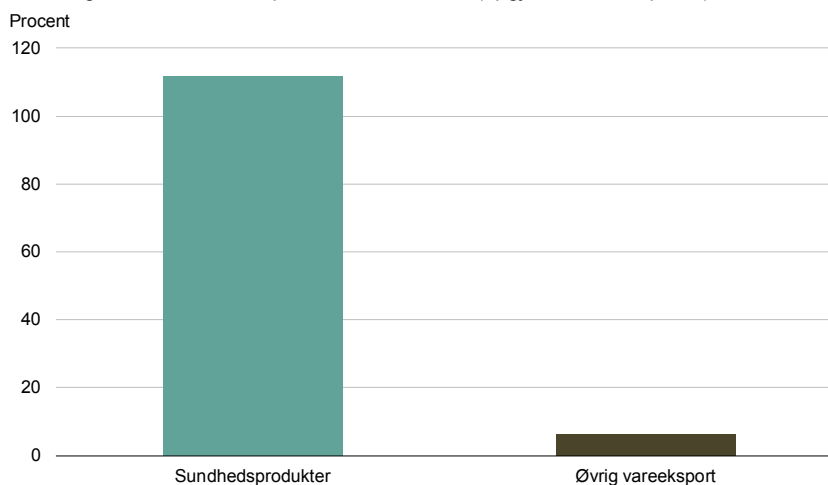
Over de seneste ti år er eksporten af lægemidler steget med næsten 150 procent, eksporten af hjælpemidler er steget med lidt over 30 procent, mens eksporten af medicoteknisk udstyr er faldet med ca. 15 procent. En del af forklaringen bag faldet er, at mange danske medicovirksomheder producerer og sælger deres udstyr fra udlandet frem for som eksport (blandt andet er produktionen af høreapparater outsourcet).

Sundhedsindustriens eksport vokser langt hurtigere end den øvrige vareeksport

Samlet set er sundhedsindustriens eksport steget væsentligt hurtigere end den øvrige vareeksport. Over de seneste ti år er sundhedsindustriens eksport blevet mere end fordoblet (opgjort i løbende priser), mens den øvrige vareeksport blot er steget med lidt over seks procent¹.

Eksporten af sundhedsprodukter vokser markant hurtigere end den øvrige eksport

Udviklingen i dansk vareeksport fra 2008 til 2018 (opgjort i løbende priser)

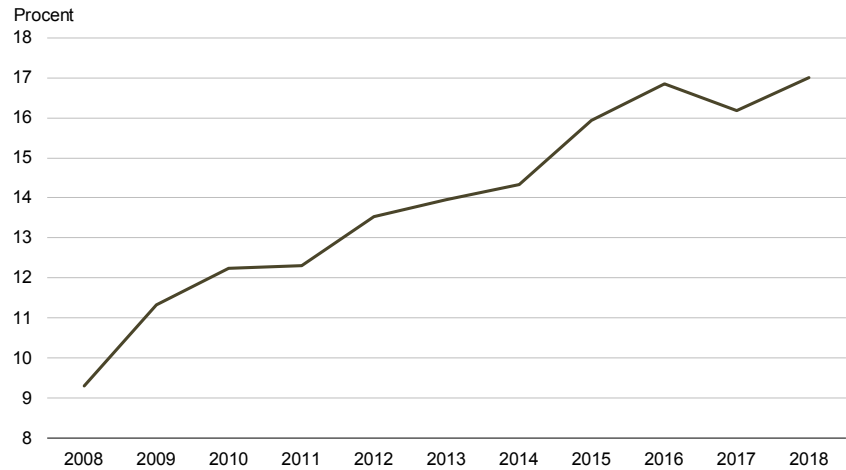
Kilde: Eurostat og DI-beregninger

Lægemidler og medico- teknisk udstyr udgør 17 procent af den samlede danske vareeksport

Den markante fremgang i eksporten af sundhedsprodukter betyder, at disse fylder en stadig større andel af dansk eksport. Sundhedsprodukterne udgjorde sidste år 17 procent af den samlede vareeksport, mens de i 2008 blot stod for ni procent.

¹ Samme billede gør sig gældende, når man ser på eksporterede mængder, hvor eksporten af medicinske og pharmaceutiske produkter er steget næsten 200 procent, mens den samlede vareeksport blot er steget med 23 procent.

Sundhedsprodukter fylder mere og mere i dansk vareeksport
 Sundhedsprodukters andel af dansk vareeksport (løbende priser)

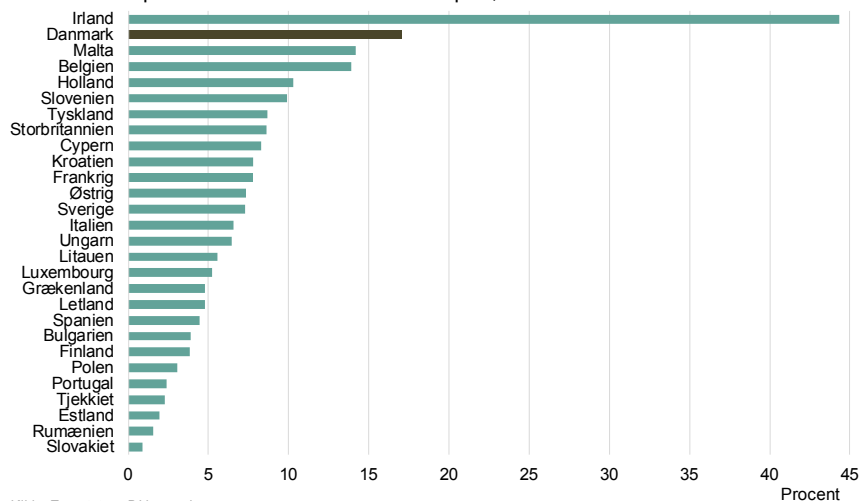

Kilde: Eurostat og DI-beregninger

Kun Irland har en større eksport af sundhedsprodukter

Sundhedsindustrien er en klar styrkeposition i dansk erhvervsliv. Kun Irland overgår Danmark, når der ses på sundhedsindustriens betydning for den samlede vareeksport.

Danmark har en klar styrkeposition inden for sundhedsprodukter
 Sundhedseksport som andel af samlet vareeksport, 2018

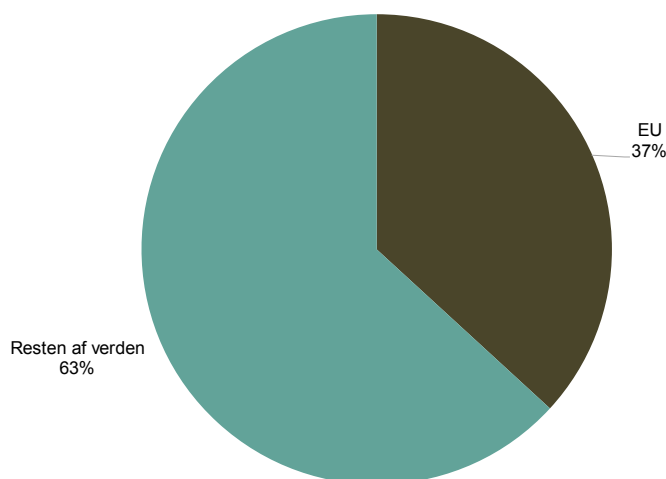
Kilde: Eurostat og DI-beregninger

Hovedparten afsættes uden for EU

Den store danske eksport af sundhedsprodukter sælges i stigende grad på markederne uden for EU. EU-landene aftager i dag kun 37

procent af den samlede eksport af sundhedsprodukter. For ti år siden var den tilsvarende andel på 55 procent. Det er kun ganske få varer og tjenester (eksempelvis minkskind og søtransport), som danske virksomheder har større succes med at sælge til verden uden for EU.

Sundhedsprodukterne sælges primært uden for EU
Sundhedsindustriens eksport fordelt på regioner, 2018

Kilde: Eurostat og DI-beregninger

USA er største aftager af danske sundhedsprodukter

Amerikanerne købte sidste år danske sundhedsprodukter for næsten 30 mia. kr., svarende til mere end en fjerdedel af den samlede sundhedseksport. USA er dermed det klart største eksportmarked for sundhedsprodukter, efterfulgt af Kina, Tyskland og Japan. Verdens fire største økonomier er således også de største aftagere af danske sundhedsprodukter.

De største aftagere af danske sundhedsprodukter

Dansk eksport af sundhedsprodukter, 2018

	Lægemidler	Medicoteknisk udstyr	Hjælpemidler	Sundhedsprodukter i alt	Andel af sundheds-eksport
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Procent
USA	26.670	1.385	1.761	29.816	25,7
Kina	8.463	292	613	9.368	8,1
Tyskland	4.666	489	1.669	6.824	5,9
Japan	4.722	334	536	5.592	4,8
Sverige	4.432	269	561	5.262	4,5
Frankrig	3.432	127	425	3.984	3,4
Storbritannien	3.425	140	342	3.907	3,4
Norge	2.682	170	333	3.185	2,7
Italien	2.601	44	210	2.855	2,5
Canada	2.503	92	160	2.754	2,4

Kilde: Danmarks Statistik, Eurostat og DI

Sundhedsprodukterne er med til at sikre dansk eksport en stærk tilstedeværelse i hele verden og kobler dermed dansk eksport sammen med nogle af de hurtigst voksende økonomier.

Aldring giver øgede afsætningsmuligheder for danske sundhedsprodukter

Potentialet for eksport af sundhedsprodukter er stigende over de næste mange år. Ifølge befolkningsfremskrivninger fra FN bliver der flere og flere ældre i verden. I dag er lidt over 8 procent af verdens befolkning mere end 65 år gamle, men frem mod 2050 forventes denne andel at blive fordoblet til knap 16 procent. Antallet af 65+årige stiger fra 600 mio. mennesker til over 1,5 mia. mennesker. Der kommer især flere i de ældste aldersgrupper (80+årige). Udviklingen med flere ældre forventes at fortsætte helt frem til år 2100. Denne udfordring kan sundhedsindustrien være med til at imødekomme gennem udvikling af nye innovative behandlinger og teknologier til gavn for patienter verden over.

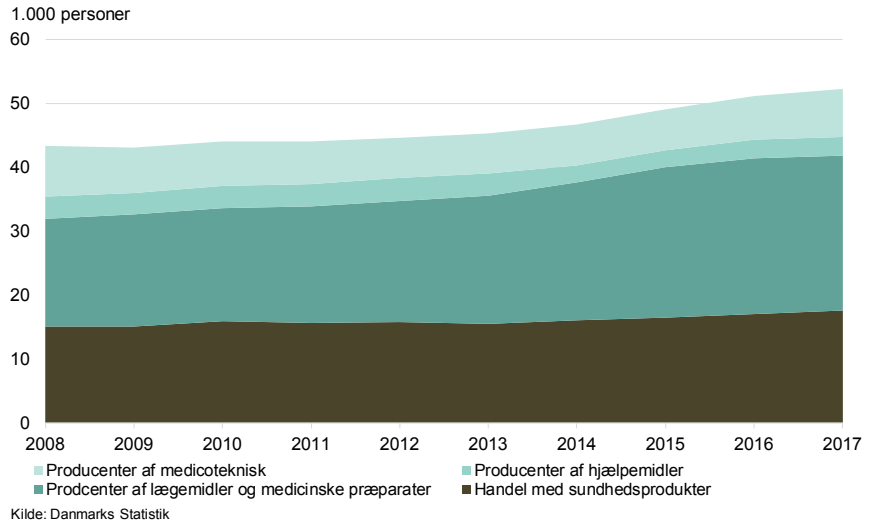
Beskæftigelsen i sundhedsindustrien

Der er mere end 50.000 ansatte i den danske sundhedsindustri. Næsten halvdelen er ansat inden for produktion af lægemidler og medicinske præparater, som sammen med handel med sundhedsprodukter udgør hovedparten af beskæftigelsen inden for sundhedsindustrien.

Ti år med stigende beskæftigelse

Den samlede sundhedsindustri har haft næsten konstant stigende beskæftigelse over de seneste 10 år. Dette dækker dog over en mindre nedgang i beskæftigelsen inden for produktion af medicoteknisk udstyr og hjælpemidler.

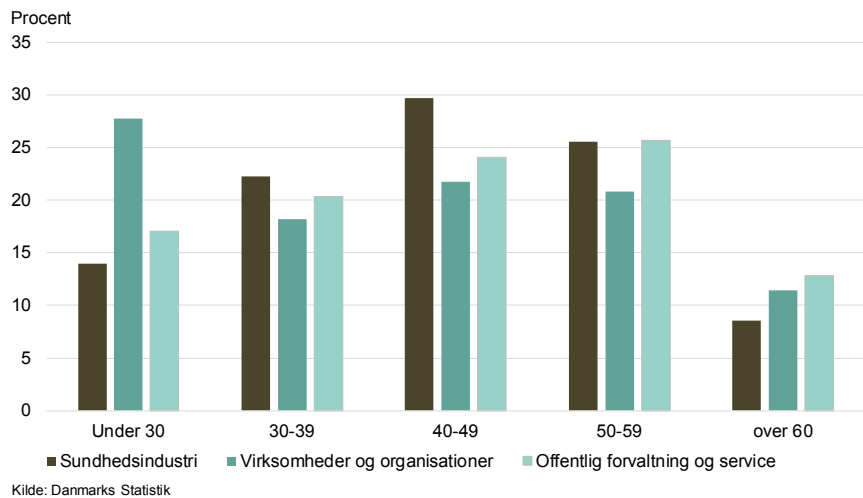
Mere end 50.000 ansatte i dansk sundhedsindustri

Mange 40-49 årige i sundhedsindustrien

De beskæftigede i sundhedsindustrien er typisk 30-59 år. Disse aldersgrupper fylder mere i sundhedsindustrien end i det øvrige private erhvervsliv og den offentlige sektor. Dette gælder især de 40-49 årige.

Sundhedsindustrien beskæftiger relativt flest 30-49 årige
Branchefordelt beskæftigelse fordelt på alder

Få unge medarbejdere på grund af højt uddannelsesniveau

Andelen af beskæftigede under 30 år er cirka halvt så stor i sundhedsindustrien som i det øvrige erhvervsliv. Den relativt lille andel

Over 30 procent har mindst en lang videregående uddannelse

af unge medarbejdere hænger formentlig sammen med det meget høje uddannelsesniveau i sundhedsindustrien.

Mere end 30 procent af de beskæftigede i sundhedsindustrien har en lang videregående uddannelse eller en forskeruddannelse. Denne andel er tre gange så høj som i det øvrige private erhvervsliv, og næsten dobbelt så høj som i den offentlige sektor.

Mange med lang videregående uddannelse og forskere i sundhedsindustrien
Beskæftigede fordelt efter uddannelse, 2017

	Offentlig forvaltning og service	Virksomheder og organisationer	Sundhedsindustri
Ufaglært	17,3	33,2	13,8
Faglært	26,2	35,8	22,2
Korte videregående uddannelser	3,9	6,1	16,8
Mellemlange videregående uddannelser	32,4	9,9	12,2
Bachelorer	2,3	2,3	2,8
Lange videregående uddannelser	15,0	9,6	25,3
Ph.d. og forskeruddannelser	2,0	0,5	5,8
Uoplyst	1,0	2,6	1,1

Kilde: Danmarks Statistik

Mange forskere i sundhedsindustrien

Mere end 10.000 ansatte i sundhedsindustrien, svarende til mere end hver femte medarbejder, har en lang sundhedsvidenskabelig, naturvidenskabelig eller teknisk uddannelse.

Der er samlet set lidt over 13.000 med en Ph.d. eller forskeruddannelse ansat i det private erhvervsliv, heraf er mere end 3.000 ansat i sundhedsindustrien. Sundhedsindustrien lægger dermed et stort beslag på den talentmasse, der er inden for dansk forskning. Det er derfor afgørende for forskningen i sundhedsindustrien at kunne supplere med højt kvalificeret arbejdskraft fra udlandet.

Sundhedsindustrien bruger meget kvalificeret arbejdskraft fra udlandet

Mange højtuddannede udlændinge i sundhedsindustrien

Sundhedsindustrien har en høj andel af højtuddannede medarbejdere fra udlandet. Lidt under otte procent af de beskæftigede i sundhedsindustrien kommer fra udlandet. Heraf har cirka tre ud af fire et arbejde, der forudsætter viden på højt/mellemhøjt niveau, eller udfører ledelsesarbejde.

Sundhedsindustrien bruger meget kvalificeret arbejdskraft fra udlandet

Udenlandske beskæftigede der arbejder med ledelse eller viden på højt/mellemhøjt niveau. Andel af branchens samlede beskæftigelse, 2017

Kilde: Danmarks Statistik og DI

Af den samlede beskæftigelse i sundhedsindustrien udgør udenlandske medarbejdere, der arbejder med ledelse eller viden på højt/mellemhøjt niveau, cirka seks procent af den samlede beskæftigelse. Andelen er kun højere inden for råstofindvinding.

Afgørende med adgang til arbejdskraft fra udlandet

Andelen af udenlandske medarbejdere, der arbejder med ledelse eller viden på højt/mellemhøjt niveau, er tre gange større i sundhedsindustrien end på resten af arbejdsmarkedet. Sundhedsindustrien er dermed en af de brancher, der har allermost brug for let adgang til højt kvalificeret arbejdskraft fra udlandet.

Sundhedsindustrien i tal

Der er samlet set lidt over 650 virksomheder i den danske sundhedsindustri. Hovedparten af virksomhederne er inden for handel med sundhedsprodukter, hvor virksomhederne typisk er lidt mindre end i den øvrige sundhedsindustri.

Store virksomheder inden for medicin og hjælpemidler

Der er færrest virksomheder inden for produktion af medicin, lægemidler og hjælpemidler. Virksomhederne i disse brancher er til gengæld typisk meget store, og derfor kommer mere end 90 procent af de ansatte i disse underbrancher fra virksomheder med mere end 100 ansatte.

Virksomhederne i sundhedsindustrien

Fordeling på underbranche og størrelse

	Virksomheder Antal	Andel af beskæftigelsen i branchen, pct.			
		5-10 ansatte	10-50 ansatte	50-100 ansatte	100+ ansatte
Handel med sundhedsprodukter	465	6,0	56,0	13,2	24,8
Producenter af hjælpemidler	20	1,1	9,7	0,0	89,3
Producenter af lægemidler og medicinske præparater	36	0,2	1,2	1,0	97,6
Producenter af medicoteknisk udstyr	139	6,9	22,3	17,1	53,7

Anm.: Kun virksomheder med mindst 5 ansatte

Kilde: Danmarks Statistik

Sundhedsindustrien ligger primært i hovedstadsregionen

Sundhedsindustrien fylder meget i hovedstadsregionen. Hver anden virksomhed og mere end 80 procent af beskæftigelsen i sundhedsindustrien ligger i hovedstadsregionen.

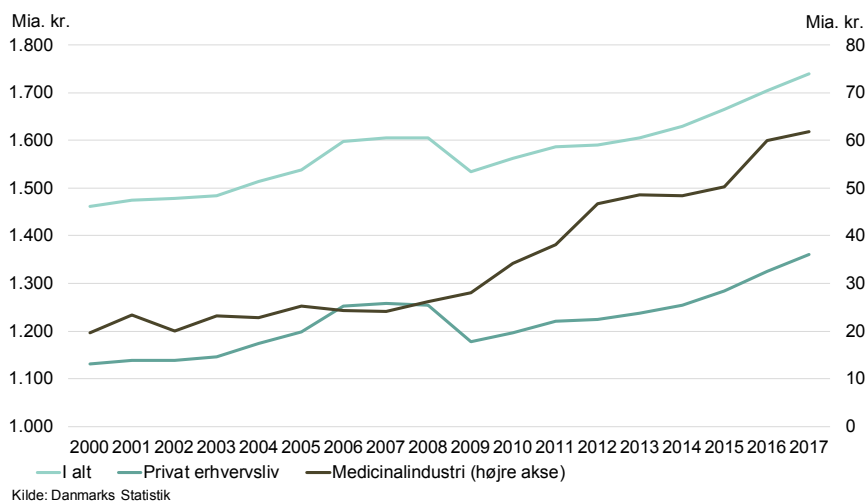
Medicinalindustrien vokser klart hurtigere end resten af dansk økonomi

Medicinalindustrien sikrer øget dansk velstand

Medicinalindustrien² er en af de helt store bidragsydere til den positive udvikling i dansk økonomi. Over de seneste ti år er værditilvæksten i medicinalindustrien steget med næsten ti procent om året. For dansk økonomi som helhed har væksten været på blot 0,8 procent om året.

Medicinalindustrien vokser hurtigere end dansk økonomi

Udvikling i bruttoværditilvækst, kædede 2010-priser

Kilde: Danmarks Statistik

Den samlede værditilvækst (opgjort i faste priser) er fra 2007 til 2017 steget med 135 mia. kr., hvoraf medicinalindustrien tegner sig

² Der fokuseres her på medicinalindustrien, da manglende data på detaljerede branchekoder betyder, at det ikke er muligt at danne den samlede sundhedsindustri.

for 38 mia. kr. Det svarer til, at medicinalindustrien har stået for 28 procent af værditilvæksten fra 2007 til 2017. Dette er ganske imponerende set i lyset af, at branchen blot står for under én procent af den samlede beskæftigelse i Danmark.

Virksomhederne i medicinalindustrien er blandt de mest produktive i Danmark. Arbejdsproduktiviteten i medicinalindustrien er 3,5 gang højere end i dansk erhvervsliv samlet set.

**Medicinalindustrien
øger velstandsniveauet
med 8.950 kr. per dan-
sker**

Medicinalindustriens høje produktivitet betyder, at de skaber merværdi i Danmark for lidt over 50 mia. kr. om året.³ Dette svarer til, at medicinalindustrien øger det gennemsnitlige velstandsniveau med 8.950 kr. per indbygger.

³ Dette svarer til merværdien af den højere arbejdsproduktivitet i medicinalindustrien i forhold til, hvis medarbejderne var ansat andetsteds i dansk erhvervsliv. Dette er selvfølgelig et overkantskøn, da mange af de højproduktive medarbejdere også vil bidrage til øget produktivitet i andre sektorer. Der er ligeledes heller ikke taget højde for medicinalindustriens store kapitalapparat per medarbejder.

Bilag

Sundhedsindustrien er defineret ud fra følgende branchekoder:

Branche	Branchekode	Branchebeskrivelse
Handel med sundhedsprodukter	46.46.10	Engroshandel med medicinalvarer og sygeplejeartikler
	46.46.20	Engroshandel med læge- og hospitalsartikler
	47.73.00	Apoteker
	47.74.00	Detailhandel med medicinske og ortopædiske artikler
Producenter af medicoteknisk udstyr	26.60.90	Fremstilling af bestrålingsudstyr og elektromedicinsk og elektroterapeutisk udstyr
	32.50.00	Fremstilling af medicinske og dentale instrumenter samt udstyr hertil
	72.11.00	Forskning og eksperimentel udvikling inden for bioteknologi
Producenter af hjælpemidler	14.31.00	Fremstilling af strikkede og hæklede strømpevarer
	26.60.10	Fremstilling af høreapparater og dele hertil
	30.92.00	Fremstilling af cykler og invalidekøretøjer
Producenter af lægemidler og medicinske præparater	21.10.00	Fremstilling af farmaceutiske råvarer
	21.20.00	Fremstilling af farmaceutiske præparater

I enkelte dele af analysen er det ikke muligt at danne tal for den samlede sundhedsindustri. I disse tilfælde fokuseres typisk på medicinalindustrien, hvilket dækker over fremstilling af farmaceutiske råvarer og præparater. Det står løbende anført, om der er fokuseret på sundhedsindustrien eller medicinalindustrien.

Eksporten af sundhedsprodukter er defineret ud fra varekoder, og svarer derfor ikke nødvendigvis 100 procent overens med branchens eksport.

Udgivet af DI
Tryk: Kailow Graphic A/S
ISBN 978-87-7144-181-9
175.9.19

DI – Dansk Industri
H. C. Andersens Boulevard 18
1553 København V
Telefon 3377 3377
di@di.dk
di.dk

Dansk Industri